Referat

Møte styringsgruppa

Møte nr. 2-2015

Dato	**25.11.2015**
Tid	**10 – 13**
Sted	**Nes Rådhus**

Møte innkalt av: Kristian Moseby (prosjektleder)

Møtedeltakere: Anne Borger Mysen (Eidsberg kommune), Ole André Myhrvold (Trøgstad kommune), John Harry Skoglund (Fet kommune), Øystein Slette (Enebakk kommune), Tom Staahle (Ullensaker kommune), Marianne Grimstad Hansen (Sørum kommune), Grete Irene Sjøli (Nes kommune), Trond Løfsgaard (Fylkesmannen Oslo og Akershus), Åse Birgitte Skjærli (Akershus Fylkeskommune), Anja C. Winger (Akershus fylkeskommune), Kristian Moseby (prosjektleder).

Forfall: Rælingen kommune, Sør-Odal kommune, Nord-Odal kommune, Eidsvoll kommune, Aurskog-Høland kommune, Spydeberg kommune.

Referent: Kristian Moseby

Møteagenda **10/15 – Velkommen** **11/15 – Orientering om vannområdets arbeid** **12/15 – Konstituering av nytt styre** **13/15 – Økonomi** **14/15 – Årsmelding 2015** **15/15 – Kommunenes vedtak om tilslutning til vannområdearbeidet** **16/15 – Neste møte** **17/15 – Eventuelt**	
10/15 – Velkommen	**Ansvar / Frist**
Ole André Myhrvold (møteleder) ønsket velkommen og dagsorden ble gjennomgått. Det var ingen merknader til referat fra styringsgruppemøte 12.03.2015. **Vedtak:** *Dagsorden og referat fra møte i styringsgruppa 12.03.2015 godkjennes.*	
11/15 – Orientering om vannområdets arbeid	
Anja Winger (A-FK, sentraladministrasjonen) holdt en orientering om organiseringen av vannforvaltningsarbeidet og om vannområdenes rolle i arbeidet. Oppsummering fra orienteringen; Norge er gjennom EØS avtalen forpliktet til å etterfølge EUs vannrammedirektiv. Direktivet ble implementert i norsk rett i 2007 gjennom vannforskriften. De ulike landene som er forpliktet av direktivet har noe ulike tilnærminger til hvordan arbeidet	

gjennomføres i praksis. Arbeidet skal uansett være sammenlignbart på tvers av landene, og det jobbes sentralt i EU med å følge utviklingen i arbeidet både nasjonalt og samlet for alle landene. I Norge engasjeres mange ulike nivåer i arbeidet, både lokalt, regionalt og nasjonale myndigheter. Østfold fylkeskommune er utpekt som vannregionmyndighet for Glomma regionen, totalt 100 kommuner. Akershus fylkeskommune har fått delegert prosessansvar for fem vannområder, som i størst grad omfatter kommuner i Akershus. Vannområdene har som en av de viktigste oppgavene å følge opp forvaltningsplan- og tiltaksprogram for Vannregion Glomma. En del av arbeidet vil bestå i å følge opp de berørte sektormyndighetene i deres tiltaksarbeid. Forvaltningsplanens prioriteringer må innarbeides i sektormyndighetenes eget planverk. Det ansees derfor som viktig suksessfaktor at kommunale og regionale planpersoner blir involvert i arbeidet. Vannområdene har videre en viktig rolle i å utarbeide ett godt kunnskapsgrunnlag som skal legges til grunn for tiltaksgjennomføringen, eksempelvis kunnskap om tilstanden i vassdragene, problembeskrivelser og vurdering av tiltaksbehov. Vannområdenes styringsgruppe har ansvar for at premissene legges slik at arbeidet kan gjennomføres på en hensiktsmessig måte slik at arbeidsmålene nås.

Kristian holdt en orientering om arbeidet lokalt i vannområdet.

Oppsummering fra orienteringen: Området rundt Øyeren og Glomma i Akershus har ett stort artsmangfold, som er unikt og særegent. Menneskelig aktivitet setter spor og påvirker vannmiljøet. Kommunene har flere ansvarområder innenfor vannforvaltningsarbeidet, både som forurenser, forurensningsmyndighet, forvalter og planmyndighet. Avgjørelser på politisk nivå er viktig i forbindelse med forankring av arbeidet, prioriteringer og ressursbruk, ikke minst samhandling internt og mellom sektorer, myndighetsnivåer og kommuner. Felles forståelse og tillitt på tvers av – og innenfor berørte sektorer er viktig for å lykkes med vannforvaltningsarbeidet. Dette har i pilotvannområder blir fremhevet som ett suksesskriterium.

I regi av vannområde Øyeren gjennomføres det overvåkning av en rekke ulike vassdrag. Overvåkningen gir verdifull informasjon om tiltstanden og hvilke foruresningskilder som belaster de ulike vassdragene. Østlandet har spesielt store utfordringer med overgjødsling av vassdragene, der næringsstoffet fosfor er mest utfordrende. I vannområde Øyeren er tilstanden i halvparten av de 55 vannforekomstene utilfredstillende grunnet for store næringsstofftilførsler. Dette gjelder i hovedsak elver, da vannområdet har ett mindretalls innsjøer med forringet tilstand grunnet overgjødslingsproblematikk. Vannområde Øyeren ferdigstilte i 2014 en tiltaksanalyse, som sammen med lignende dokumenter for de andre vannområdene i vannregionen ligger til grunn for forvaltningsplanen for Glomma 2016 – 2021. Forvaltningsplanen skal sammen med tiltaksprgram godkjennes i Fylkestingene innen utgangen av 2015, og deretter godkjennes i departementene våren 2016. Forvaltningsplanen definerer miljømål for de ulike vannforekomstene og peker på ulike prioriteringer og tiltak som det er behov for å gjennomføre. Planen skal legges til grunn for kommunal og statlig planlegging, der de berørte sektormyndighetene skal jobbe for at miljømålene for vassdragene oppnås. Vannområde Øyeren jobber med å lage en handlingsplan for kommunaltekniske tiltak og en målsettingsplan for tiltak innen landbrukssektoren. Kunnskapsgrunnlaget om kostnadene for å gjennomføre alle nødvendige tiltak er mangelfullt, men vannområdet har utarbeidet noen foreløpige kostnadstall. Det foreligger vurderinger av kostnadseffektivtet for ulike tiltak innen avløps- og landbrukssektoren. Kommunenes gjennomføringsevne på avløpsområdet har ett begrenset tak både administrativt (tilgjengelige personressurser) og økonomisk (avløpsgebyrer). Mange av kommunene i vannområdet investerer stort i opprusting av kommunale renseanlegg og avløpsnett. I følge kostra var det i 2014 store forskjeller avløpsbegyrer mellom kommunene (2000 – 6000 kr per år).

I regi av vannområdet, og i samarbeid med nabovannområder gjennomføres ulike delprosjekter. I 2015 kan blant annet nevnes miljørådgivning for gårdbrukere, veiledningsmateriell for kommunene og utviklingsprosjkter i forbindelse med drift og tilsyn med private avløpsanlegg.

Det ble orientert om arbeidsplan for vannområde Øyeren 2016 (vedlegg 1), men denne ble ikke gjennomgått i deltalj i møtet. Vannområdets hovedoppgave i 2016 vil omfatte oppfølging av forvaltningsplan for Glomma. Det er planlegges ett seminar i februar 2016 som skal oppsummere vannområdets arbeid så langt.

Vedtak: *Sak 11/15 tas til orientering. Arbeidsplan for vannområde Øyeren 2016 godkjennes.*

12/15 – Konstituering av nytt styre	
I forbindelse med kommunevalget 2015 har kommunene og Akershus fylkeskommune oppnevnt nye politiske representanter til vannområdeutvalget for Øyeren (vedlegg 2). I møtet ble nytt styre konstituert og det ble diskusjon rundt valg av ny leder og nestleder. Det var enighet om å videreføre praksis om at leder og nestledervervene fylles av både en Østfold og Akershus kommune, og at ny leder fortrinnsvis burde være en representant som har deltatt siden starten vannområdets oppstart i 2012. **Vedtak**: *Ole André Myhrvold og Grete Irense Sjøli velges (enstemmig) som henholdsvis leder og nestleder for vannområdeutvalget for Øyeren for kommunestyreperioden 2016- 2019.*	
13/15 – Økonomi	
Kristian orienterte om foreløpig regnskap for vannområde Øyeren 2015 per 18.11.2015 (vedlegg 3 og 4). Regnskapet viser at vannområdet innen årsslutt vil bruke omtrent 270.000 mindre enn budsjettert (inkl mva). Dette skyldes noe lavere administrasjonskostnader enn budsjettert, blant annet fordi seminar for vannområde Øyeren er flyttet til 2016 og noe lavere møtehyppighet. Konsulenttjenestekostnadene vil bli noe lavere enn budsjettert, grunnet at enkelte prosjekter (caseprosjekt avløp, avslutning prosjekt leireelver, videreutvikling av vannområdets nettsider) er utsatt til 2016. Kostnader for overvåkning av vassdragene 2015 utgjør hovedandelen (783.000 kr eks mva) av konsulenttjenesteposten. Vannområdet har fått tildelt 243.000 kr mer enn budsjettert. Dette skyldes noe høyere bevilgninger for 2015, fra både Akershus fylkeskommune, Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Oslo og Akershus, og tildeling av tilskudd etter søknad i etterkant av budsjett ble laget. Estimert balanse for vannområde Øyeren 31.12.2015 (850.000 kr) foreslås avsatt til driftsfond og overført til budsjett 2016. Forslag til budsjett for vannområde Øyeren 2016 versjon 15.09.2015 (vedlegg 5) ble gjennomgått. Budsjettet er forholdsvis likt som i 2015, men kommunenes overvåkningskostnader (overvåkningsprogram) er inkludert. Estimert balanse for regnskap ved årsslutt 2015 vil bli noe høyere enn i forslag til budsjett for 2016. Det forelås at prosjektleder i samråd med styringsgruppeleder og nestleder reviderer vannområdets budsjett i februar 2016 etter endt regnskap for året 2015. Tidspunkt for fakturering av medlemskontigent (tidligere september) og refusjon for overvåkningskostnader for 2016 foreslås begge endret til mars. **Vedtak**: *Foreløpig regnskap for 2015 tas til orientering. Forslag til budsjett for vannområde Øyeren 2016 godkjennes. Budsjettet justeres av prosjektleder, styringsgruppeleder og nestleder etter endt regnskap 2015. I revidert budsjett omdisponeres deler av posten «diverse konsulentbistand» til posten «nye og videreførte prosjekter». Det utarbeides ett forslag til spesifisering av prosjekter til denne budsjettposten.* *Prosjektleder kan løpende i samråd med styringsgruppeleder foreta mindre budsjettjusteringer ved behov. Vannområdets prosjektgruppe, i samarbeid med prosjektleder, gis mandat til å prioritere bruk av budsjettmidlene til nye eller pågående prosjekter. Medlemskontingent og refusjon for overvåkningskostnader 2016 faktureres kommunene i mars.*	**KM, OAM, GS**
14/15 – Årsmelding 2015	
Årsmelding for vannområde Øyeren 2015 foreslås utarbeidet etter samme mal som i 2014. Det var enighet om at det i årsmelding 2015 bør inkluderes en forenklet oversikt over gjennomførte tiltak (landbruk, avløp og eventuelt andre sektorer), til tross for at forslaget fra faggruppene og arbeidsgruppa i vannregion Glomma ikke foreligger enda. Skjærli mente det burde være mulig å tilpasse eller hente ut tallmateriale fra kostra, som kan	

synliggjøre gjennomførte miljøtiltak innen kommunal avløpssektor. Kristian sjekker opp hvilke muligheter som ligger i kostra. **Vedtak:** *Årsmelding for vannområde Øyeren 2015 utarbeides etter mal for årsmelding 2014, men det inkluderes en foreklet oversikt over gjennomførte tiltak. Vannområdets prosjektgruppe og faggrupper utarbeider konkret forslag til hvordan gjennomførte tiltak bør synliggjøres i vannområdets årsmelding for 2016. Forslaget skal sees i sammenheng med forslaget som utarbeides av arbeidsgruppen for vannregion Glomma.*	**KM** **KM**
15/15 – Kommunenes vedtak om tilslutning til vannområdearbeidet	
Kristian orienterte om tilbakemeldinger fra kommunene angående deres vedtak om tilslutning og finansielle bidrag til vannområde Øyeren. Alle kommunene har meldt tilbake at de anser sine gjeldene vedtak som dekkende, og på nåværende tidspunkt ikke ser behov for nye vedtak i forbindelse med finansieringsbidrag til vannområdet for perioden etter 2016. **Vedtak:** *Sak 15/15 tas til orientering.*	
16/15 – Neste møte	
Det ble foreslått at neste møte avholdes 8. mars 2016 ved Fetsund lenser. **Vedtak**: *Neste møte i styringsgruppa avholdes 8.mars 2016, Fetsund lenser. Prosjektleder innkaller til møtet.*	**KM**
17/15 – Eventuelt	
Det var ingen saker under eventuelt. **Vedtak:** -	

VANNOMRÅDE ØYEREN

Sakspapirer til

møte i styringsgruppa

25.11.2015 - Årnes

VANNOMRÅDE ØYEREN

AGENDA

Møte styringsgruppa

Tid: 25. november 2015, kl 10:00 -13:00

Sted: Kommunestyresalen, Nes rådhus – Rådhusgata 2, 2150 Årnes

Punkt	Tema	Oppfølging / Notater
10/15	**Velkommen**	
11/15	**Orientering om vannområdets arbeid**	
12/15	**Konstituering av nytt styre**	
13/15	**Økonomi**	
14/15	**Årsmelding 2015**	
15/15	**Kommunenes vedtak om tilslutning til vannområdearbeidet**	
16/15	**Neste møte**	
17/15	**Eventuelt**	

Til info: Det vil bli servert lunsj kl 11:30

VANNOMRÅDE ØYEREN

Saksfremlegg

Møte i Styringsgruppa

Nes Rådhus, Kommunestyresalen
25.11.2015 - kl. 10:00 – 13:00

Møte innkalt av: **Kristian Moseby**

Møte nr: 2 -2015

Tema: Orientering om vannområdets arbeid, konstituering av nytt styre, økonomi, årsmelding 2015, kommunenes vedtak om tilslutning til vannområdearbeidet

Vedlegg:
Vedlegg 1 - Arbeidsplan for vannområde Øyeren 2016
Vedlegg 2 – Oppnevnte representanter styringsgruppa vannområde Øyeren 2016
Vedlegg 3 – Foreløpig regnskap vannområde Øyeren per 18.11.15
Vedlegg 4 – Inntekter, utgifter, saldo vannområde Øyeren per 18.11.15
Vedlegg 5 – Forslag til budsjett vannområde Øyeren 2016
Vedlegg 6 - Årsmelding vannområde Øyeren 2014

10/15 - Velkommen, godkjenning av dagsorden

Forslag til vedtak: *Dagsorden godkjennes.*

11/15 – Orientering om vannområdets arbeid

Bakgrunn: Norge er gjennom EØS-avtalen forpliktet til å gjennomføre vannrammedirektivet (Directive 2000/60/EC), som er implementert i norsk rett gjennom vannforskriften (FOR-2006-12-15-1446). Direktivet skal sikre at de europeiske landene verner og om nødvendig forbedrer kvaliteten på vann i vassdrag og grunnvann. Vannområde Øyeren er ett interkommunalt prosjektsamarbeid som ble startet opp for å følge opp Norges forpliktelser i forbindelse med vannrammedirektivet og vannforskriften. I prosjektet omfatter kommunene Aurskog-Høland, Eidsberg, Eidsvoll, Enebakk, Fet, Nes, Nord-Odal, Rælingen, Spydeberg, Sør-Odal, Sørum, Trøgstad og Ullensaker. I tillegg deltar Akershus fylkeskommune som prosessansvarlig, og Fylkesmannen i Oslo og Akershus, som fagansvarlig instans. Vannområdet er organisert i flere ulike grupper, som håndterer de ulike delene av arbeidet. Det er etablert tre faggruper, med temaene vann og avløp, landbruk og økologi der andre sektormyndigheter (Norges- vassdrags og energidirektorat og Statens vegvsen) og interesseorganisasjoner (bondelagene Akershus og Østfold) deltar i aktuelle grupper etter behov. Det er også nedsatt en administrativ prosjektgruppe som utarbeider prosessdokumenter og sammenfatter konklusjoner på tvers av faggruppene. Referat fra alle møter i de ulike gruppene sendes til de deltakende instansers postmottak. For mer informasjon om prosjektet se www.vo-øyeren.no

På regionalt nivå ledes arbeidet av Østfold Fylkeskommune, som er utpekt som vannregionmyndighet for Glommaregionen. Fylkeskommunen definerer delmål og fremdriftsplan for alle de 12 vannområdene i vannregionen. Disse er gitt i nasjonale føringer fra Miljødirektoratet. Ett viktig ledd i arbeidet har vært å utarbeide en regional forvaltningsplan for Glomma. Planen definerer miljømål for de ulike vannforekomstene og peker på ulike prioriteringer og tiltak som det er behov for å gjennomføre. Utkast til Regional plan for vannforvaltning for Glomma 2016-2021 var på høring i perioden 1.7 til 31.12.2014, der vannregionmyndigheten mottok i overkant av 100 høringsinnspill. Tilsvarende planer er i samme tidsrom utarbeidet for de andre vannregionene i Norge. Forvaltningsplanene skal legges til grunn for kommunal og statlig planlegging, der de berørte sektormyndighetene skal jobbe for at miljømålene for vassdragene oppnås.

Akershus fylkeskommune (v/ sentraladministrasjonen) vil gi en orientering om forventninger til vannområdets arbeid og overordnet organisering. Prosjektleder for vannområdet vil gi en orientering om

arbeidet lokalt i vannområdet, samt arbeidsplan for 2016 (vedlegg 1) i møtet.

Forslag til vedtak: *Sak 11/15 tas til orientering. Arbeidsplan for vannområde Øyeren 2016 godkjennes.*

12/15 – Konstituering av nytt styre

Bakgrunn: Vannområdeutvalget (politisk styringsgruppe) for vannområde Øyeren ble konstituert 4. januar 2012. Utvalget har bestått av politiske representanter fra kommunene og Akershus fylkeskommune, samt én representant fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus. I tillegg er Fylkesmannen i Østfold og Hedmark invitert, men disse deltar i begrenset grad i møtene, da det er flest Akershus kommuner involvert i arbeidet. I likhet med dette har Akershus fylkeskommune fått hovedansvar for vannområdet, mens Østfold – og Hedmark fylkeskommune inviteres ved behov. Oddmar Blekkerud (tidl. ordfører Nes kommune) og Ole André Myhrvold (ordfører Trøgstad kommune) har i perioden januar 2012 frem til oktober 2015 hatt verv som henholdsvis leder og nestleder av vannområdeutvalget. I forbindelse med kommunevalget 2015 har kommunene og Akershus fylkeskommune oppnevnt nye politiske representanter til vannområdeutvalget for Øyeren (vedlegg 2). I møtet konstitueres nytt styre og det skal velges ny leder og nestleder (ikke nedsatt noen valgkomité). Leder og nestleder har som oppgave å bistå prosjektlederen med overordnede vurderinger og avklaringer i forbindelse med saker som prosjektleder eller vannområdets prosjektgruppe ønsker å ta opp med vannområdeutvalget, eller saker som kan avklares uten vedtak i vannområdeutvalget.

Forslag til vedtak: *..... og ..... velges som henholdsvis leder og nestleder for vannområdeutvalget for Øyeren for kommunestyreperioden 2016- 2019.*

13/15 – Økonomi

Bakgrunn: Foreløpig regnskap for 2015 (per 22.09.2015) ble gjennomgått og godkjent i prosjektgruppemøte 23.09.2015. Foreløpig regnskap for vannområde Øyeren per 18.11.2015 (vedlegg 3 og 4) viser at vannområdet innen årsslutt vil bruke omtrent 270.000 mindre enn budsjettert (inkl mva). Dette skyldes noe lavere administrasjonskostnader enn budsjettert, blant annet fordi seminar for vannområde Øyeren er flyttet til 2016 og noe lavere møtehyppighet. Konsulenttjenestekostnadene vil bli noe lavere enn budsjettert, grunnet at enkelte prosjekter (caseprosjekt avløp, avslutning prosjekt leireelver, videreutvikling av vannområdets nettsider) er utsatt til 2016. Kostnader for overvåkning av vassdragene 2015 utgjør hovedandelen (783.000 kr eks mva) av konsulenttjenesteposten.

Vannområdet fått tildelt 243.000 kr mer enn budsjettert. Dette skyldes noe høyere bevilgninger for 2015, fra både Akershus fylkeskommune, Miljødirektoratet og Fylkesmannen i Oslo og Akershus, og tildeling av tilskudd etter søknad i etterkant av budsjett ble laget.

Estimert balanse for vannområde Øyeren 31.12.2015 (850.000 kr) foreslås avsatt til driftsfond og overført til budsjett 2016. Forslag til budsjett for vannområde Øyeren 2016 versjon 15.09.2015 (vedlegg 5) ble gjennomgått og godkjent i prosjektgruppemøte 22.09.2015. Estimert balanse ved årsslutt er 410.000 kr høyere enn i forslag til budsjett for 2016. Differensen gjelder utestående tilskudd og kompensert mva, som ikke var inkludert i budsjettforslag 2016. Det forelås at prosjektleder i samråd med styringsgruppeleder og nestleder reviderer og justerer vannområdets budsjett etter endt regnskap for året 2015 (februar 2016). Tidspunkt for fakturering av medlemskontigent (tidligere september) og refusjon for overvåkningskostnader for 2016 foreslås begge endret til mars.

Forslag til vedtak: *Foreløpig regnskap for 2015 tas til orientering. Forslag til budsjett for vannområde Øyeren 2016 godkjennes. Budsjettet justeres av prosjektleder, styringsgruppeleder og nestleder etter endt regnskap 2015. Prosjektleder kan løpende i samråd med styringsgruppeleder foreta mindre budsjettjusteringer ved behov. Vannområdets prosjektgruppe, i samarbeid med prosjektleder, gis mandat til å prioritere bruk av budsjettmidlene til nye eller pågående prosjekter. Medlemskontingent og refusjon for overvåkningskostnader 2016 faktureres kommunene i mars.*

14/15 - Årsmelding vannområde Øyeren 2015

Bakgrunn: Vannområde Øyeren utarbeider årlig en forenklet årsmelding (vedlegg 6 - årsmelding 2014). Denne har årlig blitt ferdigstilt på vårparten, fortrinnsvis i februar/mars. Årsmeldingen oppsummerer generell informasjon om vannområdet, organisering, økonomi, vannområdets oppnådde milepæler, utfordringer for vannmiljøet og vannmiljøstatus. Vannområdene skal årlig fra og med februar 2017 rapportere til vannregionmyndigheten hvilke vannmiljøforbedrende tiltak som er blitt gjennomført i de ulike sektorene. I styringsgruppesak 6/15 ble det vedtatt at det i vannområdets årsmelding skal synliggjøres fremdrift for prosjektet og hvilke tiltak de ulike sektorene har gjennomført det foregående kalenderåret. Dette er blitt diskutert i vannområdets prosjektgruppe og faggrupper i møter henholdsvis 23.9.15 og 27.10.15. Det ble i møtene ikke konkludert med hvordan dette bør løses. Det bør jobbes videre med konkrete forslag før dette kan foreslås for styringsgruppa. I etterkant av vedtaket i sak 6/15 er det nedsatt en arbeidsgruppe i vannregion Glomma som skal utarbeide forslag til hvordan fremdriften for gjennomførte tiltak skal rapporteres for de ulike sektorer til vannregionmyndigheten. Arbeidsgruppens førsteutkast skal foreligge innen 1. juni 2016 og endelig forslag innen september 2016. Det foreslås at rapporteringen inn i vannområdets årsmelding sees i sammenheng med forslaget som ventes i 2016 og innarbeides i årsmelding for 2016. Vannområdet oppfordres til å komme med innspill til eventuelle strukturelle forbedringer til vannområdets årsmelding for 2015, som foreslås basert på mal for årsmelding 2014.

Forslag til vedtak: *Årsmelding for vannområde Øyeren 2015 utarbeides etter mal for årsmelding 2014. Vannområdets prosjektgruppe og faggrupper utarbeider konkret forslag til hvordan gjennomførte tiltak bør synsliggjøres i vannområdets årsmelding for 2016. Forslaget skal sees i sammenheng med forslaget som utarbeides av arbeidsgruppen for vannregion Glomma.*

15/15 – Kommunens vedtak om tilslutning til vannområdearbeidet

Bakgrunn: Prosjektleders arbeidskontrakt var tidsbegrenset for perioden 01.01.2012 til 31.12.2016. Vannforvaltningsarbeidet etter Vannforskriften har tolvårs plansykluser der den første planleggingsperioden (2010-2015) snart er avsluttet. Gjennomføringsfasen skal starte i 2016 og løpe frem til 2021 før ny tolvårs plansyklus påbegynnes. Denne vil løpe fra 2022 til 2033. Nes kommune har undertegnet ny arbeidskontrakt med prosjektleder som løper frem til 31.12.2021. I tråd med vedtak i styringsgruppa sak 7/15 har prosjektleder sendt anmodning til kommunenes rådmenn om å redegjøre hvorvidt det er behov for å fatte nye vedtak om finansieringsbidrag til vannområdearbeidet for perioden 2016 til 2021. Kommunene har ulik tilnærming til hvordan vedtak om finansiering er fattet. Enkelte kommuner har fattet avgjørelsen administrativt, mens andre behandlet dette politisk. Alle de syv kommunene som bidrar økonomisk til vannområdet (Trøgstad, Enebakk, Fet, Rælingen, Sørum, Ullensaker og Nes) har planer om å videreføre finansieringen og anser sine vedtak som dekkende. Ingen av disse kommunene ser på nåværende tidspunkt behov for å fatte nye vedtak i forbindelse med sine finansielle bidrag til vannområdet.

Forslag til vedtak: *Sak 15/15 tas til orientering.*

16/15 – Neste møte

Bakgrunn: I neste møte planlegges det blant annet å behandle følgende saker, godkjenning av årsmelding 2015, forslag til handlingsplan vannområde Øyeren, nytt mandat for vannområde Øyeren. Neste møte foreslås avholdt 8 mars 2016, da forberedelse av aktuelle saker forventes å være ferdig.

Forslag til vedtak: *Neste møte i styringsgruppa avholdes 8.mars 2016. Møtested annonseres senere. Prosjektleder innkaller til møtet.*

17/15 – Eventuelt

Bakgrunn: Det er på forhånd ikke meldt inn saker.

Forslag til vedtak:

Vedlegg 1 - Arbeidsplan 2016

Versjon: 18.11.2015
Godkjent av styringsgruppa: 25.11.2015

Arbeidsoppgave	Hovedansvar	Medvirkende	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Løpende	Merknad
Følge opp nytt utkast til forvaltningsplan og tiltaksprogram	Kommunene	ALLE	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Prioriteringer og miljømål inn i planverkene
Ferdigstille regnskap + årsmelding 2015	PL	PG + FG + FM	X													
Møte prosjektgruppa	PL		X				X			X						
Møte styringsgruppa	PL	PG			X						X					Godkjenning årsmelding + rev budsjett, arbeidsplan
Avholde vannområdeseminar	PL	PG + FG + FM		X												
Utsending av faktura til kommunene	PL				X											Sekretariatsbidrag + overvåkning
Vurdere behov for problemkartlegging / tilleggsovervåkning	PG	FM + FG			X										X	
Befaring i de ulike kommune	PL	Alle relevante			X	X	X									Bli kjent med lokale problemstillinger
Oppdatere Vann-Nett + VO faktaark	PL + FM	PG + FG				X					X				X	Arbeidsmøter med FM ifm Vann-Nett
Utarbeide budsjett og arbeidsplan for 2017	PL	PG								X						
Meddele medlemskontingent for 2016	PL	PG									X					
Søke ekstern finansiering	PL	PG + FG	X									X	X	X	X	Eks Miljødirektoratsmidler frist 15.jan
Vurdere overvåkningsresultater 2016, vurdere justeringer	PL	PG + FG + FM										X	X	X	X	
Utarbeide årsmelding 2016	PL	PG											X	X		
Møter i faggrupper	PL														X	Innkalles etter behov
Informasjon til kommunene og vannregionmyndigheten	PL	PG													X	Følge opp prosessmilepæler
Samarbeide med nabovannområder	PL														X	
Deltakelse på aktuelle fagseminarer, møter, kurs	PL														X	
Oppdatere hjemmeside	PL	PG + FG													X	
Vurdere behov for medvirkning	PL	PG													X	Etter behov
Følge opp pågående prosjekter*	PL	PG + FG + FM													X	

** Vannområde seminar, case prosjekt avløp, informasjonsformidling/forbedring av vannområdets nettsider, miljøråd og informasjonsformidling til landbruket, Glommen & Lågen United, eventuelle nye prosjekter*

Forkortelser
SG = Styringsgruppa, FG = Faggrupper, PG = Prosjektgruppe, PL = Prosjektleder, VRM = Vannregionmyndigheten Østfold FK (+ Akershus FK), FM = Fylkesmannen

Representanter Styringsgruppa 2016

Ajour 18. desember 2015

Styringsgruppa	Representant	Stilling	E-post	Vararepresentant
Aurskog-Høland*	Uavklart per 18.12.15	0	0	-
Eidsberg*	Anne Borger Mysen	Representant formannskapet	a.mysen@online.no	-
Eidsvoll*	John-Erik Vika	Ordfører	John-Erik.Vika@eidsvoll.kommune.no	Einar Madsen, varaordfører
Enebakk	Øystein Slette	Ordfører	oystein.slette@enebakk.kommune.no	Ragnar Berskaug, leder TEK
Fet	John Harry Skoglund	Ordfører	john.harry.skoglund@fet.kommune.no	Thor Grosås, varaordfører
Nes	Grete Irene Sjøli	Ordfører	Grete.Irene.Sjoli@nes-ak.kommune.no	-
Nord-Odal*	Lise Selnes	Ordfører	Lise.Selnes@nord-odal.kommune.no	Lasse Wechorst, varaordfører
Rælingen	Øivind Sand	Ordfører	oivind.sand@ralingen.kommune.no	-
Spydeberg**	Petter Schou	Ordfører	petter.schou@spydeberg.kommune.no	0
Sør-Odal*	Knut Hvithammer	Ordfører	Knut.Hvithammer@sor-odal.kommune.no	Heidi Hitland, varaordfører
Sørum	Marianne Grimstad Hansen	Ordfører	marianne.grimstad.hansen@sorum.kommune.no	Anette Carnarius Elseth, varaordfører
Trøgstad	Ole Andre Myhrvold	Ordfører	ole.andre.myhrvold@trogstad.kommune.no	Tor Melvold, varaordfører
Ullensaker	Tom Staahle	Ordfører	Tom.Staahle@ullensaker.kommune.no	Willy Kvitlten
Akershus FK	Eirik Trygve Bøe	Politisk representant, Akershus Venstre	eirik.boe@venstre.no	Åse Birgitte Skjærli, Politisk representant, Akershus Venstre
Fylkesmannen OA (observatør)	Trond Løfsgaard	Underdirektør, landbruksavdelingen	fmoatrl@fylkesmannen.no	Simon Haraldsen, FM-OA miljøvernavdelingen
Fylkesmannen Ø (observatør)*	Håvard Hornnæs	Seniorrådgiver, vassdragsforvaltning	Fmoshho@fylkesmannen.no	-
Fylkesmannen H (observatør)*	Ragnhild Narum	Overingeniør, miljøvernavdelingen	fmhersn@fylkesmannen.no	-
Prosjektleder	Kristian Moseby, sekretær	Prosjektleder	kristian.moseby@nes-ak.kommune.no	

**Deltar ved behov, inviteres løpende*

***Representert gjennom Trøgstads representant, inviteres løpende*

Vedlegg 3 - Foreløpig regnskap ansvar 63600 per 18.11.2015

Konto	Kontobeskrivelse	Regnskap Hittil i år	Vedatt budsjett	Differens	Forbruk i %	Merknad
11000	Kontormateriell	9 600	0	-9 600	0	
11001	Aviser og tidsskrifter	500	1 000	500	50	
11151	Bevertning	6 431	50 000	43 569	13	Vannområdeseminar flyttet til 2016
11200	Annet forbruksmateriell/råvarer og ...	71 069	10 000	-61 069	711	Vil påløpe ytterligere 70.000 kr i 2015*
11301	Telefon-/datakommunikasjonsutgifter	4 411	5 000	589	88	
11303	El.komm - trekk privat bruk	-191	0	191	0	
11400	Annonse, reklame, informasjon	2 640	30 000	27 360	9	
11401	Gaver ved representasjon	962	0	-962	0	
11500	Opplæring, kurs	6 462	150 000	143 538	4	Kurs + Vannområdeseminar flyttet til 2016
11600	Oppgavepliktig reiser, diett, bil	7 758	30 000	22 242	26	
11619	Periodisering - variabellønn	-3 285	0	3 285	0	
11700	Reiseutgifter/transportutgifter	3 902	5 000	1 098	78	
11852	Yrkesskadeforsikring	0	1 000	1 000	0	
11900	Leie av lokaler og grunn	15 750	40 000	24 250	39	Vannområdeseminar flyttet til 2016
12000	Kjøp inventar, utstyr og maskiner	1 957	5 000	3 043	39	
12700	Andre tjenester/Konsulenttjenester	181 816	1 275 000	1 093 184	14	Vil påløpe ytterligere 855.000 kr i 2015**
10	**1-2 Varer og tjenester til egenprod...**	**309 782**	**1 602 000**	**1 292 218**	**19**	
1	Lønn inkl sosiale utgifter	759 232	834 000	74 768	91	
13500	Kjøp fra kommuner	0	30 000	30 000	0	Isteden anført konto 11900/11200
14290	MVA som gir rett til mva-komp	67 721	385 000	317 279	18	Vil påløpe ytterligere 230.000 kr mva i 2015**
	Totale utgifter	1 136 735	2 851 000	1 714 265	40	
17000	Refusjon fra staten	-175 000	-175 000	0	100	
17290	Kompensert mva drift	-67 721	-385 000	-317 279	18	Vil påløpe ytterligere 230.000 kr mva i 2015**
17300/17301	Ref.fra fylkeskomm.m/oppdr.g.	-342 833	-280 000	62 833	122	
17501	Refusjon fra kommuner - m/oppdrg	-1 085 000	-1 085 000	0	100	
70	**7 Overføringsinntekter med krav til...**	**-1 670 554**	**-1 925 000**	**-254 446**	**87**	
19501	Bruk av bundne driftsfond	-187 370	-926 000	-738 630	20	
	Totale inntekter	-1 857 924	-2 851 000	-993 076	65	
63600	**Saldo ansvar 63600 Vannområdet Øyeren**	**-721 188**	**0**	**336 188**		

**Analyseutgifter NorAnalyse for kommunene Fet, Sørum og Rælingen skal føres på konto 11200 istedenfor konsulenttjenester 12700*

***Prosjektkostnader beskrevet i vedlegg 4*

Vedlegg 4 - Utgifter, inntekter og saldo ansvar 63600 per 18.11.2015

Prosjekter 2015	Totalt eks mva	Mva	Totalt
Informasjonsmateriell til politikere	20 000	5 000	25 000
Miljørådgivning for gårdbrukere Trøgstad	110 000	27 500	137 500
Miljørådgivning for gårdbrukere Sørum	150 000	37 500	187 500
Vannmiljøvervåkning Norconsult	340 000	85 000	425 000
Analyser av vannprøver NorAnalyse	170 000	42 500	212 500
Vannmiljøvervåkning COWI	273 000	68 250	341 250
Diverse konsulenttjenester	50 000	12 500	62 500
Totale utgifter konsulenttjenester 2015	**1 113 000**	**278 250**	**1 391 250**
Fakturert per 18.11.2015 Noranalyse	71 000	17 750	88 750
Fakturert per 18.11.2015 Norconsult	117 000	29 250	146 250
Gjenstående utgifter 2015	**925 000**	**231 250**	**1 156 250**

Regnskap per 18.11.15	
Utgifter inkl mva	1 136 735
Inntekter inkl mva	1 670 554
Bruk av bundet driftsfond	187 370
Saldo ansvar 63600 (Inntekter + bruk av fond - utgifter)	**721 189**
Saldo bundet driftsfond	738 490
Saldo ansvar 63600	721 189
Total saldo per 18.11.15	1 459 679
Gjenstående lønnsutgifter inkl sosiale utg	65 000
Gjenstående konsultentutgifter eksl mva	925 000
Gjenstående andre utgifter eksl mva	30 000
Gjenstående mva	231 250
Totalt stipulerte påløpende utgifter 2015	1 251 250
Utestående tilskudd overvåkning FM-OA	80 000
Utestående tiskudd miljørådgivning FM-OA	100 000
Totalt utestående inntekter	180 000
Saldo per 18.11.15	1 459 679
Gjenstående inntekter	180 000
Estimert gjenstående momsrefusjon	231 250
Estimerte gjenstående utgifter eksl mva	1 020 000
Estimert saldo per 31.12.15 (overføres budsjett 2016)*	**850 929**

**Hvorav 440.000 kr gjelder prosjekter som vil bli gjennomført 2016; vannområde seminar (100.000), Informasjonstiltak/oppdatering av vannområdets nettsider (100.000), case prosjekt avløp (100.000), prosjekt leirelver (50.000), diverse (90.000).*

Vedlegg 5 - Budsjett for vannområde Øyeren 2016 - V. 1

Vedtatt og godkjent av styringsgruppa: *xx.xx.xxxx*
Budsjett versjon 1 - 15.09.2015

Vannområde Øyeren	Budsjett	Merknad
Inntekter		
Tilskudd fra Fylkesmannen OA- Landbruksavdelingen		
Tilskudd fra Fylkesmannen OA- Miljøvernavdelingen		
Tilskudd Miljødirektoratet (via Vannregionmyndigheten Ø-FK)	100 000	
Tilskudd fra Akershus FK	100 000	
Tilskudd Østfold FK (VRM)		
Enebakk kommune	188 000	103 000 medlemskontingent + 85 000 overvåkning*
Fet kommune	234 000	124 000 medlemskontingent + 110 000 overvåkning*
Nes kommune	539 000	314 000 medlemskontingent + 225 000 overvåkning*
Rælingen kommune	74 000	39 000 medlemskontingent + 35 000 overvåkning*
Sørum kommune	348 000	198 000 medlemskontingent + 150 000 overvåkning*
Trøgstad kommune	190 000	110 000 medlemskontingent + 80 000 overvåkning*
Ullensaker kommune	352 000	197 000 medlemskontingent + 155 000 overvåkning*
Totale inntekter	**2 125 000**	
Bruk av driftsfond (overført fra 2015)	440 000	Fra regnskap 2015
Refundert mva	400 000	
Sum inntekter og bruk av driftsfond	**2 965 000**	

Utgifter		
Administrasjonskostnader		
Lønn inkl. sosiale utgifter	840 000	
Reiseutgifter (bil, offentlig, fly)	35 000	
Kontormateriell, print	25 000	
Leie av møtelokaler, kontor prosjektleder	55 000	
Telefon og bredbånd, bruk	5 000	
Kjøp av inventar og utstyr (PC-, kontorutstyr etc.)	4 000	
Aviser og tidsskrifter (medlemskap)	1 000	
Bevertning	20 000	
Annonser	30 000	
Opplæring i vannområdet (seminarer, foredrag, kurs)	50 000	
Totale administrasjonskostnader	**1 065 000**	
Konsulenttjenester		
Overvåkning av vassdragene (overvåkningsprogram 2016)	650 000	
Nye og videreførte prosjekter fra 2015**	400 000	
Vannområdeseminar	50 000	
Informasjonstiltak, oppdatering av vannområdets nettsider	100 000	
Diverse konsulentbistand	300 000	
Totalt konsulenttjenester	**1 500 000**	
Betalt mva	400 000	
Totale utgifter inkl mva	**2 965 000**	

**Faktiske kostnader for overvåkning vil justeres ned dersom vannområdet mottar tilskudd til overvåkning*
*** Nye prosjekter foreslås av vannområdets faggrupper og prosjektgruppe*

VANNOMRÅDE ØYEREN

Uåa nedstrøms Tinnbrua, Nes kommune. Foto: Markus Lindholm

Årsmelding 2014

Innhold

1. FORORD 3
2. OM VANNOMRÅDET 4
3. HOVEDFOKUS I 2014 5
4. AKTIVITETER OG OPPNÅDDE MILEPÆLER I 2014 5
5. VESENTLIGE UTFORDRINGER 6
5.1 Hovedutfordringer 6
5.2 Brukerinteresser og interessemotsetninger 6
6. ORGANISASJONEN 7
6.1Vannområdets organisering 7
6.2 Vannområdegruppenes sammensetning i 2014 7
6.3 Avholdte møter 2014 9
7. TILSTANDSSTATUS FOR VANNFOREKOMSTENE 10
8. ØKONOMI - INNTEKTER OG FORBRUK 11
8.1 Bruk av økonomiske tilskudd fra eksterne kilder 12
9. VANNFOREKOMSTER, MILJØTILSTAND 2014 OG VURDERING AV MILJØMÅL 13

1. Forord

Vannområde Øyeren er et interkommunalt prosjektorgan som ble etablert i 2012 på bakgrunn av implementeringen av EU's Vannrammedirektiv og den norske vannforskriften. Vannområdets hovedmålsetning å arbeide for å «…sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene» (vannforskriftens §-1). Videre skal vannets tilstand beskyttes mot forringelse, og om nødvendig forbedres eller gjenopprettes slik at god økologisk og kjemisk tilstand oppnås. Arbeidet skal munne ut i en regional forvaltningsplan som skal vedtas i Fylkestingene og godkjennes i Kongelig resolusjon 2015. Forvaltningsplanen skal omfatte ett tiltaksprogram som skal iverksettes i 2016 med sikte om at de vedtatte miljømålene skal oppnås innen 2021.

Undersøkelser av forholdene for biologiske elementer som lever i vann skal tillegges hovedvekt når økologisk miljøtilstand vurderes. Vannlevende alger og dyr, deriblant fisk, kan benyttes som en indikasjon på hvordan miljøtilstanden har vært over tid. Foto: Kristian Moseby

2. Om vannområdet

Vannområde Øyeren (*figur 1*) er et av Norges 101 vannområder og er en del av Vannregion Glomma. Vannområdet strekker seg over 1285 km^2, og berører 13 kommuner i fylkene Akershus, Hedmark og Østfold (*tabell 1*). Per tid er vannområdet delt inn i 55 forvaltningsenheter, såkalte vannforekomster (*kapitel. 7 og 9*). Disse inndelingene omfatter elver og bekker, innsjøer og grunnvann og er avgrenset etter nedslagsfelter, med andre ord hvor vannet renner.

***Tabell 1**- Deltakerkommunenes prosentvise arealandeler i vannområde Øyeren.*

Kommune	% av vannområdet
Aurskog-Høland	3
Eidsberg	0,5
Eidsvoll	2
Enebakk	11
Fet	11
Nes	36
Nord-Odal	3
Rælingen	3
Spydeberg	0,5
Sør-Odal	2
Sørum	13
Trøgstad	7
Ullensaker	10

Vannområde Øyeren er ett av Norges mest artsrike og komplekse vannområder. Innsjøer, bekker og elver fordeler seg over skogkledde åser med skrint jordsmonn med harde, kalkfattige bergarter og nedover mot åpent kultur- og jordbrukslandskap med marin leirgrunn. Øyeren er Norges niende største innsjø og er sammen med Glomma hovedresipientene i vannområdet. Øyeren er regulert (2,4 meter) og er dominert av vannmassene som tilføres fra Glomma. Grunnet Glommas størrelse og vannføring skiftes alt vann i Øyeren ut omtrent hver 20 dag. Nordre Øyeren danner Nord-Europas største innlandsdelta. Dette våtmarksområdet har fått RAMSAR-vernestatus som internasjonalt viktig for våtmarksfugl. Her finnes også Nordens rikeste ferskvannsflora og et usedvanlig rikt dyreliv hvor det er registrert hele 107 rødlistearter. I tillegg har Øyeren Norges rikeste fiskefauna, der det har vært registrert 25 arter. Kompleksiteten og mangfoldet i vannområde Øyeren er derfor en spennende arena for blant annet rekreasjon, reiseliv, og forskning.

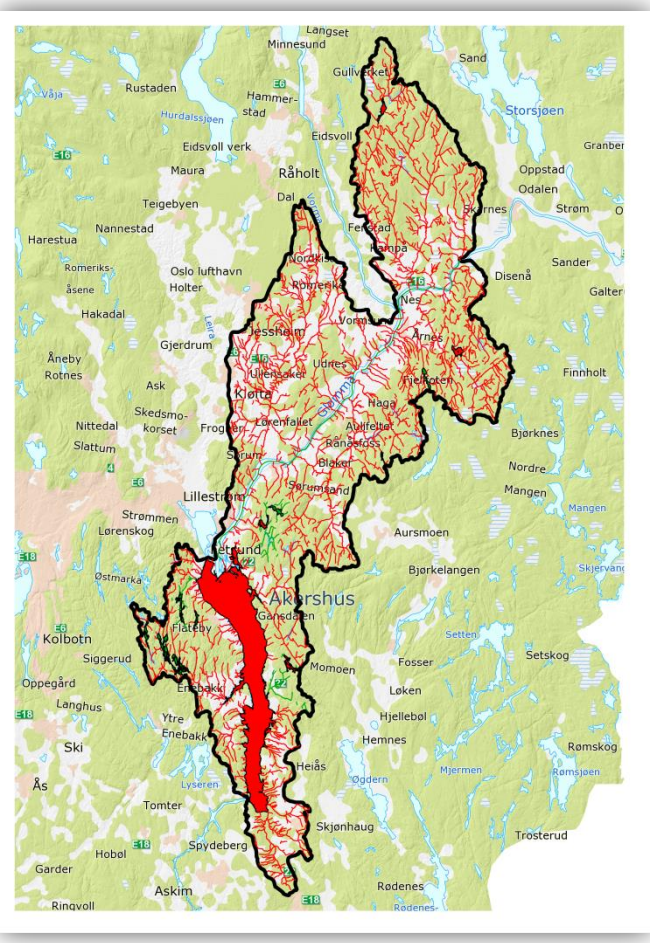

***Figur 1** – Risikovurdering for vannforekomster i vannområde Øyeren. Rødt = risiko, grønn = ingen risiko. Status per 01.01.2015.*

3. Hovedfokus i 2014

Vannområdets hovedfokus i 2014 har bestått i å ferdigstille tiltaksanalysen, som er ett ledd i forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet for vannregion Glomma. Forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet var på høring i perioden 1.juli til 31. desember. Vannområdets arbeid har bidratt til økt kunnskapsgrunnlag gjennom flere delprosjekter (se punktliste). Blant annet ble det i regi av vannområdet gjennomført vassdragsovervåkning (vannkjemiske prøver og begroingsalger) ved 18 ulike stasjoner. Overvåkningen har ført til forbedret tilstandsvurdering for flere vannforekomster. Vannområdet har også arbeidet med ett forslag til overvåkningsprogram. Dette er en del overvåkningsprogrammet for vannregion Glomma og være operativt i 2015.

Illustrasjonsfoto: Kristian Moseby

4. Aktiviteter og oppnådde milepæler i 2014

Av planlagte arbeidsoppgaver for året 2014 er følgende gjennomført:

- ✓ Ferdigstille utkast til tiltaksanalyse – innspill til forvaltningsplan og tiltaksprogram
- ✓ Kartlegging og beregning av påvirkning fra husdyrbruk i vannområdet
- ✓ Utarbeide vassdragsvise faktaark som oppsummerer tiltaksanalysen (påbegynt 2014, fullføres februar/mars 2015)
- ✓ Økt samordning og samarbeid med nabovannområder (deriblant felles høringsnotat til forvaltningsplan og felles prosjekt om spredt avløp)
- ✓ Overvåkning og oppdatert vurdering av miljøtilstanden i utvalgte vassdrag (NIVA rapport 6764- 2014)
- ✓ Revidere karakteriseringen og miljøtilstandsvurdering for alle vannforekomstene (møter med syv av vannområdets kommuner)
- ✓ I samarbeid med Fylkesmannen i Oslo og Akershus gjennomført FOU-prosjekt for å øke kunnskaps-grunnlaget om leirpåvirkede vassdrag (rapporteres mars 2015)
- ✓ Oppdatert vurdering av miljømål for vassdragene, samt oversikt over brukermål og viktig biologisk mangfold
- ✓ Utarbeide forslag til og vedta finansiering av overvåkningsprogram for vannområdet (2015 – 2021)
- ✓ Ferdigstille rapportutkast for prosjektet kvikksølv i fisk (endelig rapport februar 2015)
- ✓ Oppdatere vannområdets nettsider og informasjon på www.vann-nett.no
- ✓ Orientering i 4 av vannområdets kommunestyrer
- ✓ Planlagt, ikke utført: befaringer med kommunene, tiltaksanalyseseminar (utgikk), åpent møte (utgikk)

5. Vesentlige utfordringer

5.1 Hovedutfordringer

De største vannkvalitetsutfordringene i vannområdet knytter seg til overgjødsling av næringssalter (fosfor og nitrogen), organisk stoff, partikler og bakterier. En del av næringssaltene blir tilført vassdragene naturlig fra jordsmonn og fosforrike leiravsetninger. Denne tilførselen skyldes erosjon, som kan lokalt være naturlig, men kan også skyldes vassdragsregulering (bla i Øyeren). Størsteparten av forurensningen er imidlertid tilført ved menneskelig aktivitet, blant annet avrenning fra jordbruksarealer, utslipp av avløpsvann og avrenning fra tette flater.

Innen vannområdet bor drøyt det 60.000 innbyggere. Store deler av bebyggelsen er spredt og resulterer i at det per tid eksisterer omtrent 5400 private avløpsanlegg i området. I tillegg til nærliggende renseanlegg i nabovannområder finnes det ni kommunale renseanlegg i vannområdet. Avløpsutslipp fra overløp er et problem lokalt ved store nedbørsmengder grunnet utilstrekkelig overvannshåndtering og innlekking. Feilkoblinger er også et utbredt problem, der avløpsvann ledes inn på overvannsnett eller motsatt. Jordbruk er en viktig næring i vannområdet, der hele 23 % av områdets areal (300.000 dekar) er fulldyrket mark. I enkelte av vannområdets kommuner finnes store besetninger av husdyr der husdyrgjødsel kan være en forurensningskilde. Erosjon er lokalt et problem for landbruket blant annet på grunn av store utfordringer knyttet til hydrotekniske anlegg sammen med omfattende bakkeplanering på 1970-tallet. I nordre Øyeren er det betydelige utfordringer knyttet til erosjon i sammenheng med reguleringen av Glomma og Øyerenbassenget

Endret klima i form av økt nedbørsmengde – og intensitet kan skape store problemer for oppnåelse av vannkvalitetsmålene og for jordbrukets mål om økt matproduksjon. Generelt er det store økonomiske utfordringer knyttet til finansiering og gjennomføring av avbøtende tiltak. Økning i virkemidler og ressurser, statlig finansiering, samt økonomiske støtteordninger for tiltak vil betinge oppnåelse av miljømålene innen 2021.

Utglidning av leirmasser fra elvekanten i Smalelva Trøgstad. Det er behov for økt kunnskap om hvor stor denne påvirkningen er og i hvilken grad den er naturlig. Foto: K.Moseby

5.2 Brukerinteresser og interessemotsetninger

Det er mange ulike brukerinteresser knyttet til vassdragene i vannområde Øyeren. En oppsummering av enkelte brukerinteresser og interessemotsetninger kan finnes i vannområdets høringsdokument «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål». Eksempelvis forsynes hele 250.000 personer av 11 drikkevannskilder innen vannområdet. Samtidig er vassdragene resipienter for ulike industrier og for avløpsvann fra omtrent 5500 avløpsanlegg. Området blir årlig brukt av anslagsvis 200-300.000 personer til fritidsaktiviteter som friluftsliv, fiske, og båtliv med mer. Innen vannområdet er Glomma og Øyeren regulert ved fire ulike elvekraftverk. I tillegg finnes fire kraftverk i mindre skala.

6. Organisasjonen

6.1Vannområdets organisering

Vannområdet ble formelt konstituert 4.januar 2012. Det ble besluttet å organisere vannområdearbeidet basert på 6 ulike grupper (*figur 2*). Styringsgruppa (vannområdeutvalget) ledes av deltakerkommunenes ordførere/varaordførere. I tillegg deltar en politisk representant fra Akershus Fylkeskommune og en representant fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Vannområdeutvalgets oppgave er å legge premisser for vannområdearbeidet etter føringer fra Vannregionmyndigheten, og forankre viktige milepæler i sine respektive kommuner. Videre fordeles ansvaret til vannområdets prosjektgruppe, samt tre faggrupper med fagkompetanse innen økologi, vann og avløp og landbruk. Akershus Fylkeskommune (delegert myndighet fra Vannregionmyndigheten for Glomma) og de respektive Fylkesmenn er henholdsvis prosess- og fagmyndighet for vannområdearbeidet. Det er i tillegg planlagt å sikre medvirkning ved å opprette en aktiv referansegruppe som er åpen for alle.

Figur 2 *– Organisasjonskart for vannområde Øyeren*

6.2 Vannområdegruppenes sammensetning i 2014

Tabell 2 *– Sammensetning av vannområdeutvalg for Vannområde Øyeren 2014.*

Vannområdeutvalget Vannområde Øyeren 2014	Stilling
Oddmar Blekkerud, leder	Ordfører, Nes kommune
Ole André Myhrvold, nestleder	Ordfører, Trøgstad kommune
Jan Mærli	Ordfører, Aurskog-Høland kommune
Terje Teslo	Varaordfører, Eidsvoll kommune
Tonje Anderson Olsen	Ordfører, Enebakk kommune
John Harry Skoglund	Ordfører, Fet kommune
Lise Selnes	Ordfører, Nord-Odal kommune
Øivind Sand	Ordfører, Rælingen kommune
Knut Espeland	Ordfører, Spydeberg kommune
Anne-Mette Øvrum	Ordfører, Sør-Odal kommune
Ivar Egeberg	Varaordfører, Sørum kommune
Eli Stensby	Varaordfører, Ullensaker kommune
Solveig Schytz (observatør)	Akershus Fylkeskommune
Trond Løfsgaard (observatør)	Underdirektør, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Håvard Hornnæs (observatør)	Seniorrådgiver, Fylkesmannen i Østfold
Ragnhild Skogsrud (observatør)	Overingeniør, Fylkesmannen i Hedmark
Kristian Moseby, sekretær	Prosjektleder Vannområde Øyeren

Administrativ prosjektgruppe:
» Kristian Moseby, leder / prosjektleder
» Marit Haakaas, Trøgstad kommune, nestleder
» Trond Syversen, Aurskog-Høland kommune
» Knut Baastad, Eidsberg kommune
» Tor Fodstad, Eidsvoll kommune
» Stein Rosten, Enebakk kommune
» Karl Alfred Bjølgerud, Fet kommune
» Leiv O. Knutson, Nes kommune, sekretær
» Rune Skolbekken, Nord-Odal kommune
» Henning Colbjørnsen, Rælingen kommune
» Synne Lømo, Spydeberg kommune
» Ingeborg Åsvangen, Sør-Odal kommune
» Torunn Hoel, Sørum kommune
» Nina Værøy, Ullensaker kommune
» Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
» Simon Haraldsen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
» Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
» Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
» Ola Rosing Eide, Statens Vegvesen Region Øst
» Kristin Selvik, Norges vassdrags- og energidirektorat

Faggruppe Landbruk:
» Torunn Hoel, Sørum kommune, leder
»Trond Syversen, Aurskog Høland kommune
» Knut Baastad, Eidsberg kommune
»Dag Oppsahl, Eidsvoll kommune
» Inger Killerud / Ana Nilsen, Enebakk kommune
» Ann Kathrine Kristensen, Fet kommune
» Sverre Rimstad / Wenche Aas Myhren, Nes kommune
» Rune Skolbekken, Nor-Odal kommune
» Ida Gjersem, Rælingen kommune
» Jonas Løvås Gjerstad, Rælingen kommune
» Jon Gunnar Weng, Spydeberg kommune
» Ingeborg Åsvangen, Sør-Odal kommune
» Johannes Martin Eriksen, Trøgstad kommune
» Mina Lisa Schou, Ullensaker kommune
» Ole Magnus Lillestrand, Østfold bondelag
» Camilla Grefsli, Østfold Bondelag
» Ståhle Bakstad, Akershus bondelag
» Margrete Nøkleby, Hedmark bondelag
» Kari Engmark, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
» Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
» Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
» Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
» Kristian Moseby, sekretær / prosjektleder

Faggruppe Vann og Avløp:
» Nina Værøy, Ullensaker kommune
» Bjørn Viken, Sørum kommune leder
» Trond Syversen, Aurskog-Høland kommune
» Wenche Myhrvold Olsen, Eidsberg kommune
» Rune Helberg, Eidsvoll kommune
» Anne Marie Heidenreich, Enebakk kommune
» Olga Trubacheva, Fet kommune
» Leiv O. Knutson, Nes kommune
» Rune Skolbekken, Nord-Odal kommune
» Henning Colbjørnsen, Rælingen kommune
» Synne Lømo, Spydeberg kommune
» Roar Yri, Sør-Odal kommune
» Harald Foss, Trøgstad kommune, leder (01.01 -01.09)
» Heidi Haakaas, Trøgstad kommune (01.09 -)
» Simon Haraldsen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
» Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
» Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
» Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
» Kristian Moseby, sekretær /prosjektleder

Faggruppe Økologi:
» Linda Grimsgaard, Rælingen kommune , leder (01.01 – 01.09)
» Mari Ann Vinje, Rælingen kommune (01.09 -)
» Knut Baastad, Eidsberg kommune
» Tor Fodstad, Eidsvoll kommune
» Stein Rosten, Enebakk kommune
» Karl Alfred Bjølgerud, Fet kommune
» Thomas Løkenlien Sørby, Nes kommune
» Rune Skolbekken, Nord-Odal kommune
» Jon Gunnar Weng, Spydeberg kommune
» Ingeborg Åsvangen, Sør-Odal kommune
» Asude Sørensen, Sørum kommune
» Marit Haakaas, Trøgstad kommune
» Nina Værøy, Ullensaker kommune
» Terje M. Wivestad, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
» Håvard Hornnæs, Fylkesmannen i Østfold
» Ragnhild Skogsrud, Fylkesmannen i Hedmark
» Ola Rosing Eide, Statens Vegvesen region øst
» Kristin Selvik, Norges vassdrags- og energidirektorat
» Anja C. Winger, Akershus Fylkeskommune
» Kristian Moseby, sekretær / prosjektleder

6.3 Avholdte møter 2014

Oversikt over avholdte møter er vist i tabell 3.

Tabell 3 *– Antall møter i regi av vannområde Øyeren 2014.*

Møter Vannområde Øyeren 2014	Antall møter
Styringsgruppa	1
Administrativ prosjektgruppe	2
Faggruppe Landbruk	2
Faggruppe Vann og Avløp	1
Faggruppe Økologi	1
Møter med ulike arbeidsutvalg/konsulenter ifm tiltaksanalyse	6
Arbeidsmøter / møter med konsulenter ifm vannområdets delprosjekter*	12
Kommunevise arbeidsmøter	7
Orientering i kommunestyrer (Fet, Trøgstad, Sørum, Ullensaker)	4
Fagseminar årsrapporteringssystem spredt avløp (samarbeid flere vannområder)	1
Medvirkningsmøter (GLB – Akershus Energi, NJFF Akershus, NJFF Østfold)	3
Sum	**40**

**To møter arrangert i samarbeid med vannområdene Haldenvassdraget, Morsa og Glomma Sør*

Deltakelse på eksterne arrangementer er vist i tabell 4.

Tabell 4 *– Deltakelse på eksterne møter, kurs, fagtreff og seminarer i 2014.*

Eksterne møter	Antall	Beskrivelse
Møter med Vannregionmyndigheten for Glomma / Fylkeskommunene	5	Tiltaksanalyse, forvaltningsplan, tiltakskostnader, Vann-Nett
Møter i Vannregionutvalget Glomma	1	Høringskonferanse
Samarbeidsmøter med prosjektledere for andre vannområder	8	Samordning fremdrift, tiltaksanalyse, forvaltningsplan, overvåkning, fellesprosjekter
FM Fagsamlinger / seminarer Norsk vannforening	5	Flom, Kalking, utfisking som tiltak, Landbrukets oppfølging, overvann
Arbeidsmøter med Fylkesmannen-OA	2	Organisering, leirproblematikk, overvåkning
Samlinger/konferanser i regi av Miljødirektoratet	1	Nasjonal høringskonferanse 2 dager
Møter ifm deltakelse i FOU prosjekter	1	Prosjekt Glomma & Lågen United
Kurs	2	Prosjektlederkurs 2dager, Kurs i klassifisering av vannmiljøtilstand (Miljødirektoratet) 2 dager
Møter med interesseorganisasjoner	1	Erfaringssamling Akershus Bondelag
Befaringer	7	Diverse deler av vannområdet
Andre møter med kommuner	3	Spredt avløp i Trøgstad, Flytting av utslippspunkt renseanlegg Enebakk
Sum	**37**	

7. Tilstandsstatus for vannforekomstene

Basert på eksisterende og ny kunnskap i 2014 har NIVA utarbeidet en *tilstandsrapport for 20* av vannforekomstene(NIVA rapport 6764-2014). Detaljert informasjon om alle vannforekomster kan også finnes på vannområdets nettsider om overvåkning.

Børterelva i Enebakk. Miljøtilstand klassifiseres ulikt avhengig av vassdragstype og vannkjemisk sammensetning. Foto: K.Moseby

Status per 05.01.2015 viser at over halvparten av vannforekomstene har en økologisk tilstand som ikke innfrir miljømålene (*figur 4 og tabell 9*). Risikovurderingen viser at over 3/4 av vannforekomstene står i risiko for ikke å nå miljømålet «god økologisk tilstand» innen 2021. Behov for miljøforbedrende tiltak i disse vannforekomstene er oppsummert i vannområdets tiltaksanalyse.

Enkelte vannforekomster er til tross for god eller svært god tilstand i risikogruppen. Dette gjelder hovedsakelig innsjøene. Miljøtilstanden i vannområdets innsjøer er hovedsakelig bra. Flere av dem ligger i skogsområder der vannet er forsuringsfølsomt. Enkelte av innsjøene er derfor avhengig av kalking for å opprettholde tilstanden og tilfaller risikogruppen.

Én innsjø (Heiavann) er sterkt påvirket av lav vannstand grunnet en utett demning.

Hovedandelen av vannområdets elver (nedre deler) er påvirket av leirholdig jord. Slike elver får dermed jevnlige naturlige tilførsler av leirpartikler og enkelte næringsstoffer, eksempelvis fosfor og nitrogen. Overvåkningsresultatene viser imidlertid at mange av elvene tilføres betydelige mengder næringssalter fra menneskelig aktivitet, blant annet jordbruk, kommunalt avløp og private avløpsanlegg. Vannområdets tiltaksanalyse belyser hvilke kilder som bidrar i ulik grad til denne ekstra forurensingen.

***Figur 4** – Risikofordeling og økologisk tilstand for alle vannforekomster i vannområde Øyeren. Status per 05.02.2015*

8. Økonomi - Inntekter og forbruk

Vannområde Øyeren	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Regnskap 2014
Inntekter	Per 31.12.2013		Per 31.12.2014
Tilskudd fra Fylkesmannen Ø		50 000	210 000
Tilskudd fra Fylkesmannen O-A	220 000		
Tilskudd Miljødirektoratet (gjennom VRM)	57 143	86 000	86 000
Tilskudd fra Miljødirektoratet (via FMOA)		200 000	295 000
Tilskudd fra Akershus Fylkeskommune	175 000		135 000
Tilskudd fra Østfold fylkeskommune (VRM)		50 000	65 000
Aurskog-Høland kommune	26 807	0	
Eidsvoll kommune	20 804	0	
Enebakk kommune	99 412	103 000	102 692
Fet kommune	120 462	124 000	124 437
Nes kommune	304 497	315 000	314 545
Nord-Odal kommune	21 228	0	
Rælingen kommune	37 601	39 000	38 841
Spydeberg kommune	21 917	0	
Sør-Odal kommune	26 056	0	
Sørum kommune	191 368	198 000	197 684
Trøgstad kommune	106 626	110 000	110 144
Ullensaker kommune	190 866	197 000	197 165
Andre refusjoner		140 000	140 000
Refundert mva	99 677	414 000	271 769
Totale inntekter	**1 719 464**	**2 026 000**	**2 288 277**
Bruk av driftsfond	0	907 000	448 699
Sum inntekter + driftsfond	**1 719 464**	**2 933 000**	**2 736 976**
Utgifter			
Administrasjonskostnader			
Lønn inkl. sosiale utgifter	732 389	791 000	816 863
Reiseutgifter (bil, fly, offentlig transport)	32 677	35 000	34 374
Kontorleie, print, telefon, bredbånd, porto	18 245	43 000	31 430
Utstyr, PC, etc.	2 890	1 000	0
Medlemskap , annet forbruksmateriell	3 680	2 000	8 013
Annonsering		40 000	240
Møteutgifter (seminarer, kurs, bevertning, leie av møtelokaler, representasjon)	33 173	137 000	42 346
Totale administrasjonskostnader	**823 054**	**1 049 000**	**933 266**
Andre konsulenttjenester (overvåkning, miljøgiftundersøkelse,tiltaksanalyse…)	372 481	1 470 000	1 064 357
Betalt mva	99 677	414 000	271 769
Totale utgifter	**1 295 212**	**2 933 000**	**2 269 392**
Avsatt til driftsfond 31.12	424 252	0	467 584
Sum utgifter + driftsfond	**1 719 464**	**2 933 000**	**2 736 976**
Balanse per 1.1.	906 975	0	925 861

8.1 Bruk av økonomiske tilskudd fra eksterne kilder

- **Tilskudd fra Miljødirektoratet**
  Tildelt tilskudd 295.000 kr til prosjekt «vurdering av kunnskapsgrunnlag for leirpåvirkede elver». 250.000 kr ble benyttet til prosjektet i 2014. Resterende 45.000 kr vil bli benyttet til å oppfølgingsarbeid, seminar og kunnskapsformidling om prosjektet i 2015.

- **Tilskudd fra Miljødirektoratet (tildelt via Vannregionmyndigheten for Glomma).**
  Tildelt 86.000 kr til medvirkning, sikring av god organisering og kunnskapsinnhenting. Deler av midlene ble benyttet til kunnskapsinnhenting. Resterende midler vil bli benyttet til medvirkning i 2015.

- **Tilskudd fra Akershus fylkeskommune (søknad av 10.09.2014).**
  Tildelt totalt 135.000 kr; 75.000 kr til driftstilskudd, 50.000 kr til formidlingsfremmende tiltak og 10.000 kr til innlegging av tiltak i vann-nett. 75.000 kr ble benyttet til sekretariatsbidrag, 10.000 kr ble benyttet til innlegging av tiltak i vann-nett og de resterende 50.000 vil bli benyttet til formidlingsfremmende tiltak i 2015.

- **Tilskudd fra Vannregionmyndigheten for Glomma (Østfold fylkeskommune).**
  Søknad av 10.09.2014. Tildelt 50.000 kr til prosjekt «vurdering av kunnskapsgrunnlag for leirpåvirkede elver». Midlene ble i sin helhet benyttet til prosjektet.

- **Tilskudd fra fylkesmannen i Østfold**
  Søknad av 10.09.2014. Tildelt 50.000 kr til prosjekt «vurdering av kunnskapsgrunnlag for leirpåvirkede elver». Midlene ble i sin helhet benyttet til prosjektet.

  Tildelt 50.000 kr til overvåkning. Midlene ble benyttet til å delfinansiere overvåkningen som ble gjennomført i 2014.

  Tildelt 110.000 kr (fra Landbruksdirektoratet - Klima- og miljøprogrammidler) til miljørådgivning i landbruket i Østfold/Trøgstad. Midlene vil bli benyttet til å gjennomføre miljørådgivning i 2015.

9. Vannforekomster, miljøtilstand 2014 og vurdering av miljømål

Vann-Nett ID	Type	Vannforekomst	Kommune	Risiko	Økologisk tilstandsvurd-ering****	Leir-påvirket	Målt midlet Tot-P (ug/L)	Miljømål Tot-P (ug/L) G/M	Miljømål betegnelse
002-3404-R	Elv	Drogga nedre	Nes	Risiko	Dårlig	X	82	50*	GØT
002-2803-R	Elv	Hvalsbekken	Fet	Risiko	Dårlig	X	33	50*	GØT
002-2860-R	Elv	Tilløpsvassdrag Glomma (Mårud- Funnefoss)	Nes, Sør-Odal	Risiko	Moderat	X	64	60*	GØT
002-2566-R	Elv	Skjønhaugbekken (Sønnabekken)	Trøgstad	Risiko	Dårlig	X	157	-	Utsatt**
002-17-R	Elv	Smalelva Trøgstad	Trøgstad (Eidsberg)	Risiko	Dårlig	X	103	-	Utsatt**
002-3164-R	Elv	Rømua	Sørum, Ullensaker, Nes (Eidsvoll, Skedsmo)	Risiko	Dårlig	X	101	-	Utsatt**
002-3441-R	Elv	Dyståa nedre	Nes (Sør-Odal)	Risiko	Svært dårlig	Tidvis	116	29	GØT
002-2812-R	Elv	Glomma (kandidat sterkt modifisert vannforekomst)	Fet, Nes, Sørum (Sør-Odal)	Risiko	Moderat		8	17	GØP***
002-1599-R	Elv	Ua nedre	Nes	Risiko	Dårlig	Tidvis	42	24	GØT
002-2587-R	Elv	Sideelver til Børterelva	Enebakk	Risiko	Dårlig	X	47	-	Utsatt**
002-2572-R	Elv	Bekkfelt til Øyeren Trøgstad	Trøgstad	Risiko	Dårlig	X	113	60*	GØT
002-2586-R	Elv	Børterelva (kandidat sterkt modifisert vannforekomst)	Enebakk	Risiko	Dårlig	X	90	40*	GØP***
002-2594-R	Elv	Melnesåa	Fet (Trøgstad)	Risiko	Dårlig	X	41	60*	GØT
002-65-R	Elv	Tilløpsvassdrag Utsjøen/Murua/Tennungen	Eidsvoll, Nord-Odal (Nes)	Risiko	Moderat		9	20	GØT
002-3410-R	Elv	Sidebekker til Glomma nedstr Rånåsfoss	Fet, Sørum	Risiko	Moderat	X	55	50*	GØT
002-3419-R	Elv	Sidebekker til Glomma oppstr Rånåsfoss	Nes (Sørum, Ullensaker)	Risiko	Svært dårlig	X	92	50*	GØT

002-3415-R	Elv	Varåa nedre	Fet (Sørum)	Risiko	Moderat	Tidvis	27	29	GØT
002-1583-R	Elv	Kampåa Øvre	Nes	Risiko	God		10	20	GØT
002-1585-R	Elv	Kampåa Nedre	Nes	Risiko	Moderat	Tidvis	32	24	GØT
002-1598-R	Elv	Ua øvre	Nes (Nord-Odal, Sør-Odal)	Risiko	Svært god		11	20	GØT
002-1600-R	Elv	Sagstuåa øvre	Nes	Risiko	God		8	20	GØT
002-1609-R	Elv	Sagstuåa nedre	Nes	Risiko	Moderat	Tidvis	28	29	GØT
002-2814-R	Elv	Ramstadbekken	Rælingen	Risiko	Dårlig	X	103	50*	GØT
002-60-R	Elv	Sideelver til Børtervanna	Enebakk (Rælingen)	Risiko	God		4	20	GØT
002-3434-R	Elv	Fossåa, Sloraåa og kauserudåa	Sørum, Nes (Aurskog-Høland)	Risiko	Moderat	Tidvis	61	29*	GØT
002-2818-R	Elv	Gansåa	Fet (Aurskog-Høland, Sørum)	Risiko	God		35	29	GØT
002-3361-R	Elv	Bekkefelt til Øyeren Dalefjerdingen, Hammeren og Kirkebygda	Enebakk (Spydeberg)	Risiko	Dårlig	X	88	-	Utsatt**
002-2997-R	Elv	Tomter	Rælingen	Risiko	Moderat	X	85	60*	GØT
002-2998-R	Elv	Byåa	Enebakk (Rælingen)	Risiko	Moderat	X	32	40*	GØT
002-2999-R	Elv	Nordbyåa	Rælingen (Enebakk)	Ingen risiko	God		16	24	GØT
002-2858-R	Elv	Tilløpsbekker til Øyeren, Fet	Fet	Risiko	Dårlig	X	42	60*	GØT
002-3436-R	Elv	Krokstadåa, Stensrudåa, Korsåa	Sørum, Aurskog-Høland	Risiko	God		Ikke målt	20	GØT
002-3435-R	Elv	Åa øvre øst	Nes (Aurskog-Høland)	Risiko	God		16	20	GØT
002-3403-R	Elv	Drogga øvre	Nes	Risiko	Moderat		7	20	GØT

002-3416-R	Elv	Varåa øvre	Fet, Sørum	Ingen risiko	Svært god	7	20	GØT
002-3437-R	Elv	Dyståa øvre	Nes	Risiko	Moderat	8	20	GØT
002-113-L	Innsjø	Øyeren	Trøgstad, Fet, Enebakk, (Rælingen, Spydeberg)	Risiko	Svært god	10	17/10	GØT
002-4049-L	Innsjø	Utsjøen	Nes, Eidsvoll	Risiko	God	12	13	GØT
002-138-L	Innsjø	Børtervatna	Enebakk	Ingen risiko	God	13	16	GØT
002-3101-L	Innsjø	Varsjøen	Sørum, Fet	Ingen risiko	Svært god	7	11	GØT
002-3107-L	Innsjø	Heia	Fet	Risiko	Svært dårlig	15	16	GØT
002-3225-L	Innsjø	Bølertjern	Fet	Risiko	God	7	13	GØT
002-4280-L	Innsjø	Sagstusjøen	Nes	Risiko	God	18	16	GØT
002-4326-L	Innsjø	Dragsjøen	Nes	Ingen risiko	Svært god	6	16	GØT
002-5423-L	Innsjø	Nordbysjøen	Rælingen (Enebakk)	Ingen risiko	God	12	13	GØT
002-5486-L	Innsjø	Mosjøen	Enebakk	Ingen risiko	God	8	10	GØT
002-3052-L	Innsjø	Asketjernet	Nes (Aurskog-Høland)	Ingen risiko	God	Ikke målt	13	GØT
002-3191-L	Innsjø	Gjeddetjern	Rælingen, Enebakk	Ingen risiko	God	Ikke målt	13	GØT
002-169-G	Grunn-vann	Monaryggen (i Trøgstad)	Trøgstad, Eidsberg	Risiko	Udefinert			Uavklart
002-981-G	Grunn-vann	Tunnerud	Fet	Risiko	Udefinert			Uavklart

002-831-G	Grunn-vann	Øyerdelta	Fet, Rælingen	Ingen risiko	Udefinert	Uavklart
002-832-G	Grunn-vann	Sandstangen	Trøgstad	Ingen risiko	Udefinert	Uavklart
002-772-G	Grunn-vann	Kongsvinger - Seterstøå	Sør-Odal, Nes (Kongsvinger)	Risiko	God	Uavklart

**Leirpåvirket vassdrag. Noe usikkerhet knyttet til miljømål.*

***Utsatt fastsettelse av miljømål for fosfor grunnet leirpåvirkning. Det er behov for bedre metodikk for å kunne fastslå miljømål for fosfor i leirpåvirkede vassdrag med bedre sikkerhet.*

****GØP = Godt økologisk potensiale, individuell vurdering av miljømål for sterkt modifiserte vassdrag grunnet regulering*

***** Spesifisert grunnlag for tilstandsvurdering kan finnes i vannområde Øyerens faktaark for vannforekomstene*